

اسلام مجبوری

شعاری : «دینی بر حیاتی، حیاتی بر دینہ» و ز.

۱۲ محرم ۱۳۳۰ میل ۳ صای ۴۸
۲۷ تفریق اول ۱۳۳۲ مدیری : حلیم ثابت

جلد : ۴

تقیط و تقریر

قاموس فلسفہ ... [محترم رضا توفیق بک طرفدن یازیلان قاموس
فلسفہ نك تنقیدی]

منصوری زاده سعید

ادبیات

گویندن کلیورم [۲۳ آیزماناده آغلادیقندن شکره ...] اسپاوطه مبعوثی

حق

اسلام اجماعیاتی

دین و شریعت [اسلامیله مدنیت عصریه نك تمامیتله قابل ائتلاف اولدینی]
(طینندن)

کوک آلب ضیا

نسخه سی ۶۰ پاره در

توزیع یری زمان کتبخانه سیدو

تجویر استقبالی مطبعه سی

اسلام مجموعہ

مسلمانوں کے فائدہ سے چالیس

اون ہش کونڈہ بر چیقار

صافی: ۴۸ ۱۲ محرم ۱۳۳۵ - ۲۷ تشرین اول ۱۳۳۲ میل: ۳

قاموس فلسفہ

(قضایای متناوبہ)

یہ قاموس فلسفہ دینلشدر کہ :

بو تعیر، منطق دہ، یکدیگر بلہ مربوط و بربرینہ ضد ایکی قضیہ خقندہ قوللانیدیر کہ اولردن بری طوغری ایسه دیگرری ہمہ حالہ یا کلشندر .
لسان ہادی دہ و عملی شیلردہ (ایکی شقندن برینی اختیار مجبوری) در .
(یا یازدن کچرسک، یا سردن کچرسک) ضرب مثل مشهورندہ اولدوغی کی ا
مخاطبیزی، ایکی ضد تکلیفندن برینی اختیار مجبوری شدہ بر اقبیرسوق،
او وقت فکر مزی، انجق ایکی قضیہ متناوبہ شکلندہ افادہ ایدہ بیلیرز ؛
و ہمہ حال (یا) اداتی ہر ایکی قضیہ متضادہ نک یا شندہ قوللانیرز، (یا ادبیانہ
طاررانیرسک، یا بو محلسدن چیقار کیدرسک) دیدیکمز کی کہ (بو ایکی
تکلیفندن انجق برینی قبولدہ مختار سک ا) دیمک ایستہ مش اولوروز . بو کی
احوال ہادی دہ (les denx alternatives) تعیری، (ایکی شقندن برینی
اختیار) سوز لر بلہ ترجمہ اولونہ کلشندر . شایان دقتندر کی بویلہ احوال ہادی دہ
واقع اولہ بیلن تکلیفلا ایچون ترتیب ایتدیکمز قضایای متناوبہ دہ یا لکز
(مانعہ الجمع) شرطہ اہمیت ویرمش اولوروز. یعنی ہر ایکی تکلیفک ایکستی

ردن قبول واجزا ایدمه چکنی، مخاطبیزه تهم ایتش اولوروز. یعنی ایکی تکلیفی جمع ایچکدن منع اولندیقی، کندیسه. کلاعتش بولونوروز. اوتقدیرده: (هم ادیبانه طاوراعلام، همده بوجلسدن حیوب گیتیم) دیه ییلهسه احتیال برانعامق ایسته دیکمزی کوستریرز. یاخود (نه یاردن کچرم، نه سردن کچرم) دیه دعوا ایتمسک معتبر اولمه چقی. ضمناً فقط پیشناً عرض ایتش اولوروز. معلوم اولدنی اوزره قضایای منفصله اوج قسمدر: منفصله حقیقه، مانعه الجمع، مانعه الخلو، منفصله حقیقه، هر ایکسی دوغرو دکل، یا کلش ده دکل، هر هانکی بری دوغری فرض ایدیه حک اولورایسه دیکری همه حال یا کلش، و کذتک یا کلش فرض اولونورایسه دیکری همه حال دوغرو اولان قضیه لردن تشکل ایدر. مثلاً برعدده حقتده یا زوجدر، و یا فرددر. دینیه حک اولور ایسه منفصله حقیقه در. چونکه زوجدر و یا فرددر قضیه لردن البته بری دوغری، دیکری یا کلش اولیق لازم کلیر. هر ایکسی حقتده دوغری در، و یا یا کلشدر دیمک صحیح اوله نماز. هر هانکیسی دوغرو فرض ایدیلیرسه دیکری یا کلش، یا کلش فرض اولونورایسه دیکری دوغری در. منفصله حقیقه تک تشکل ایدیکسی قضیه لردن درت صورتله قضیه متصله تشکلی صحیح اولور.

شوعدد	زوج ایسه	فرد دکلدر
	فرد ایسه	زوج دکلدر
	زوج دکل ایسه	فرددر
	فرد دکل ایسه	زوجدر

مانعه جمع، هر ایکسی دوغری دکل، بری یا کلش دیکری دوغرو، و یا هر ایکسی یا کلش قضیه لردن تشکل ایدر. مانعه جمعه هر هانکیسی دوغرو اوله حق اولورسه دیکری همه حال یا کلشدر. فقط هانکیسی یا کلش اولورایسه دیکری همه حال دوغرو در دینیه من. مثلاً برشی حقتده حجردر و یا شجردر دینیه حک اولورسه مانعه الجمعدر. چونکه برشی حقتده هم حجردر هم شجردر. بونلرک هر ایکسی ده دوغرو در دیمک ممکن دکلسه ده، شجرده دکلدر، حجرده دکلدر. هر ایکسی ده یا کلشدر دیمک صحیح اوله بیلیر. بناء علیه مانعه الجمعده

قضیه لک دوغرو اولدقلری فرض ایدیه لک یالکز ایکی قضیه متصله تشکیل صحیح اولور . شو شی حجر ایسه شجر دکدر ، شجر ایسه حجر دکدر . فقط یالکش اولدقلری فرض ایدرک « حجر دکل ایسه شجر در » شجر دکل ایسه حجر در صورتاریله متصله تشکیل صحیح دکدر .

مانعه خلو ، بالعکس هر ایکیسی یالکش دکل . بری دوغرو دیگری یالکش ویا هر ایکیسی ده دوغرو قضیه لردن شکل ایدر . مانعه خلوده هر هانکیسی یالکش اولور ایسه دیگری بهمه حال دوغرو در . لکن دوغرو اولور ایسه دیگری بهمه حال یالکش در دینله من .

مثلا بر کیسه حقدده یا دکزده در ، ویا مغروق دکدر دینله حک اولور ایسه مانعه خلودر . چونکه بونلرک هر ایکیسی ده یالکش اولسون ، دکزده اولسون ده مغروق اولسون ممکن اوله ماز . فقط هر ایکیسی ده دوغرو اوله بیلیر . دکزده بولنورده مغروقی ده اولماز . بناء علیه مانعه خلوده قضیه لک یالکش اولدقلری فرض ایدرک ایکی صورتاه قضیه متصله تشکیل ایدر بیلیر : (زید دکزده دکل ایسه مغروق دکدر) (مغروق ایسه دکزده دکدر) فقط دوغری اولدقلری فرض ایدرک متصله تشکیل صحیح اوله ماز . دکزده ایسه مغروق در ، مغروق دکل ایسه دکزده دکدر دیمک دوغرو دکدر .

قیضا یای متاویه ، آرالنده مانعه خلو اولان قضیه لردر . یعنی هانکیسی یالکش فرض ایدیه حک اولور ایسه دیگری بهمه حال دوغرو اولور یعنی ایضاً ایتدیکنز وجهله بونلردن هر بری یالکش فرض ایدیه لک ایکی صورتاه قضیه متصله تشکیل اوله بیلیر . یوقسه قاموسک دیدیکی کی بالعکس بری دوغرو اولورسه دیگری یالکش ضدیتله یکدیگرینه مربوط اولان آرالنده مانعه جمع بولان قضیه لرد دیمک دکدر .

بوادعازمک صحتینه قاموسک (قضا یای متاویه) حقدده ایراد ایتدیکی مثاللر و بویحک نهایتلرنده (شرطیه منفصله شکنده معروض اولان بر قضیه مرکبه تک بر قضیه متاویه اولسی ایچون طرفینی تشکیل ایدن ایکی قضیه حمله آرالنده مانعه

خلو بولنسی شرط اساسیدر) صورتندہ بیاناتی کفایت ایدرظن ایدرم بر کرہ
مثالرد عطف نظر ایدہلم . «یا یاردن کچرسک یاسردن کچرسک» مانعہ خلودن
باشقہ برشی دکلدرد . چونکہ بو سوزک مفاد ومعناسہ نظراً آنحق بونلردن
(یاردن کچرسک) ، (سردن کچرسک) قضیہ لردن ہر برینی یا کلش فرض
ایدرد «یاردن کچمز ایسک سردن کچرسک» «سردن کچمز ایسک یاردن کچرسک»
صورتندہ ایکی قضیہ متصلہ تشکیل صحیح اولور . چونکہ مقصد، یاردن کچمدیکی
صورتندہ سردن ، سردن کچمدیکی تقدیردہ یاردن کچمک لازم اولدیفنی
افادہ ایتمکدر . یوقسہ بالعکس یاردن کچر ایسک سردن کچمزسک ، سردن
کچر ایسک یاردن کچمزسک ، یاردن کچمدیکی تقدیردہ سردن ، سردن کچمدیکی
تقدیردہ یاردن کچمامک لازمدردیگ دکلدرد کہ قاموسک دیدیکی کی بری دوعبرو
اولورسہ دیگری یا کلشدر دینیہ بیلسون .

بو حقیقت ایکنجی مثالده دها زیادہ وضوح ایله کندیگی کوستربر . (یا
ادیبانہ طاورانیرسک ، یا بو مجلسدن چقار کیدرسک) سوزی شہہ یوقدرکہ
(ادیبانہ طاورانمز ایسک بو مجلسدن حیق کیت) (بو مجلسدن چیقوب
کیتمز ایسک ادیبانہ طاوران) دیمکدر . یوقسہ (ادیبانہ طاورانیر ایسک
مجلسدن حیقہ) (مجلسدن چقار ایسک ادیبانہ طاورانمز) دیمک دکلدرد .
ایستہ بویله بورادہ قضیہ متاوبہ نیک طرفلرینی تشکیل ایدن (ادیبانہ
طاورانیرسک) (بو مجلسدن چقار کیدرسک) قضیہ لرینک دوعبرو اولدقلری
فرض ایدیبارک منفضلہ شرطیہ شکل ایدہ میوردہ یا کلش اولدقلری فرض
اولہرق تشکیل اولنہ بیلور .

دیگ اولیورکہ قاموسک قضایای متاوبہ حقندہ ایراد ایتدیککی مثالرد مؤلفکظن
ایتدیککی کی مانعہ جمع دکل مانعہ خاودرد .

شہہ یوقدرکہ آرارلندہ مانعہ جمع بولان قضیہ لردن فیضلری آراستدہ مانعہ خلو
وبالعکس مانعہ خلو اولانارکدہ فیضلری آراستدہ مانعہ جمع بولتور .
ایستہ بو قطعدن قاموس ، بونلری بری برینہ قاریشدریوردہ قضیہ لردک

تقیضلری ملاحظه ایله مانعه جمع مانعه خلو بالعکس مانعه خلومه مانعه جمع دیور .

(ترتیب ایتمش اولدیغیز قضایای متاوبده مانعه جمع شرطنه اهمیت ویرمش اولورز) دیه ادعا اییدیورده صکره ترتیب ایتمشکی قضایای متاوبه تک طرفلرنده دکلده طرفلرینک تقیضلری آراسنده مانعه جمع وار دیه قضایای مذکورده تک مانعه جمع اولدقلری اثبات ایتمک ایستدیور . (یا ادبیانه طاورانیسک یا یو مجلسدن حیقوب کیدوسک) (یا سردن کچرسک و یا یاردن کچرسک) دیه ترتیب ایتمش اولدیغی قضایای متاوبه تک طرفلری بولان (ادبیانه طاورانیسک) (مجلسدن حیقوب کیتسک) (یاردن کچسک) (سردن کچسک) آرالرنده دکلده تقیضلری اولان (هم ادبیانه طاورانیم همده مجلسدن حیقوب کیتسک) (نه یاردن کچرم نه سردن کچرم) دیه بیان ایتمشکی (ادبیانه طاورانیسک) (مجلسدن حیقوب کیتسک) (یاردن کچسک سردن کچسک) آرالرنده مانعه جمع اولدیغی بولارک اجتماعی ممکن اولدیغی کوستریور . بو ایسه ادعاسی وجهله قضایای مذکورده تک مانعه جمع اولدقلری دکل بالعکس مانعه خلو اولدقلری اثبات ایدر . چونکه مانعه جمع آنلرک طرفلری آراسنده دکل طرفلرینک تقیضلری آراسنده در .

منصوری زاده : سعید